

بخش دوم :

خود اظهاری در پایش آلودگی محیط زیست

۱- اهداف

واگذاری برخی از وظایف تصدی گری سازمان به منظور اعمال ارتقاء سیاست گذاری، هدایت و نظارت، توانمندسازی بخش های مختلف جامعه و تقویت فرهنگ خوداظهاری در پایش آلودگی های زیست محیطی از سوی صاحبان و مسئولین تمامی مراکز و واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی، همچنین افزایش توجه به موضوع حفاظت از محیط زیست در کلیه بخش ها و در سطوح مختلف جامعه.

۲- تاریخچه

توسعه و گسترش منابع آلودگی از یک طرف و لزوم کوچک شدن مسئولیت های دولت از طرف دیگر موجب گردید که در دیدگاه سنتی در انجام کلیه امور توسط دولت تغییری اساسی صورت گیرد. در این راستا به موجب بند الف ماده ۶۱ قانون برنامه چهارم، خوداظهاری در پایش مطرح و استمرار آن در بند ب ماده ۱۹۲ قانون برنامه پنجم توسعه و همچنین ماده ۱۲۳ قانون برنامه پنجساله ششم مورد تاکید قرار گرفت.

- بند الف ماده ۶۱ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی:

دولت مکلف است طرح خوداظهاری برای پایش منابع آلوده کننده را آغاز نماید. کلیه واحدهای تولیدی، خدماتی و زیر بنایی باید بر اساس دستورالعمل سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به نمونه برداری و اندازه گیری آلودگی ها و تخریب های خود اقدام و نتیجه را به سازمان مذکور ارائه دهند. واحدهایی که تکالیف این بند را مراعات نمایند، مشمول ماده (۳۰) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۴/۲/۳ خواهند بود.

بند ب ماده ۱۹۲ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی:

ماده ۱۹۲- به منظور کاهش عوامل آلوده کننده و مخرب محیط زیست کلیه واحدهای بزرگ تولیدی، صنعتی، عمرانی، خدماتی و زیربنایی موظفند:

بند ب- نسبت به نمونه برداری و اندازه گیری آلودگی و تخریب زیست محیطی خود اقدام و نتیجه را در چارچوب خود اظهاری به سازمان حفاظت محیط زیست ارائه نمایند. واحدهایی که قابلیت و ضرورت نصب و راه اندازی سامانه (سیستم) پایش لحظه ای و مداوم را دارند باید تا پایان سال سوم برنامه، نسبت به نصب و راه اندازی سامانه (سیستم) های مذکور اقدام نمایند. متخلفین مشمول ماده ۳۰ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۴/۲/۳ می شوند.

بند ج- مشخصات فنی خود را به نحوی ارتقاء دهند که با ضوابط و استانداردهای محیط زیست و کاهش آلودگی و تخریب منابع پایه بالخص منابع طبیعی و آب تطبیق یابد.

۳- مستندات قانونی

- بند ۵ سیاست های کلی محیط زیست ابلاغی مقام معظم رهبری: «پایش مستمر و کنترل منابع و عوامل آلاینده های هوا، آب، خاک، آلودگی های صوتی، امواج و اشعه های مخرب و تغییرات نامساعد اقلیم، و الزام به رعایت استانداردها و شاخص های زیست محیطی در قوانین و مقررات، برنامه های توسعه و آمایش سرزمین»
- ماده ۱۲۳ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران: موضوع لازم الاجرا بودن سیاست های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری
- تبصره ۳ ماده ۱۱ قانون هوای پاک: واحدها و پروژه های بزرگ و متوسط درحال فعالیت یا جدید که برحسب قوانین و مقررات مشمول ارزیابی زیست محیطی می باشند، موظف به نصب و راه اندازی سامانه های پایش برخط لحظه ای (آنلاین) و ارسال اطلاعات روزآمد به مرکز پایش سازمان می باشند. صدور و تمدید پروانه های بهره برداری آنها، منوط به اجرای این تبصره است
- تبصره ۴ ماده ۱۱ قانون هوای پاک: کلیه مراکز، واحدهای صنعتی و تولیدی حسب تشخیص سازمان مکلفند نسبت به نمونه برداری و اندازه گیری آلودگی هوا، در فاصله زمانی ممکن و در چهارچوب خوداظهاری در پایش اقدام کنند.
- ماده ۱۶ قانون هوای پاک: کسانیکه از انجام بازرسی ماموران سازمان حفاظت محیط زیست برای نمونه برداری و تعیین میزان آلودگی ناشی از فعالیت مراکز صنعتی، تولیدی، معدنی، خدماتی، عمومی و کارگاهی ممانعت کنند و یا اسناد و مدارک و اطلاعات خلاف واقع ارائه نمایند به حداقل جزای نقدی درجه هفت و در صورت تکرار به حداقل جزای نقدی درجه چهار موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می شوند.
- تبصره ۲ ماده ۱۶ قانون هوای پاک: آزمایشگاه های معتمد و همکار نیز در صورت ارائه گزارش غیر واقع، به جزای نقدی درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم و در صورت تکرار، تعلیق و یا لغو امتیاز می شوند.
- ماده ۱۸ قانون حفاظت از خاک: به منظور کاهش آلاینده های بزرگ تولیدی، صنعتی، عمرانی، خدماتی، زیربنایی و معدنی موظفند نسبت به پایش آلودگی خاک اقدام و نتیجه را در چهارچوب خوداظهاری پایش محیط زیست به سازمان ارائه کنند. نام واحد مستنکف، توسط سازمان در فهرست واحدهای آلاینده موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ قرار می گیرد.
- ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده (عوارض سبز): واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده که به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست، حدود مجاز و استانداردهای زیست محیطی را رعایت نمی کنند، در صورتی که در مهلت زمانی که توسط سازمان مزبور برای آنها تعیین می شود، نسبت به رفع آلاینده های خود اقدام ننمایند، براساس معیارهایی نظیر شدت، مدت، نوع و مکان آلاینده های با نرخهای نیم درصد، یک درصد و یک و نیم درصد، به ماخذ فروش کالا یا خدمات، مشمول عوارض سبز می شوند. این حکم در مورد کلیه واحدهای آلاینده، اعم از واحدهای معاف و

غیرمعاف، صادراتی و واحدهای مستقر در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جاری است. معیارهایی که در تعیین سطح آلاینده‌گی واحدها، مبنای عمل سازمان محیط زیست قرار می‌گیرد، حداکثر سه ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان سازمان حفاظت محیط‌زیست و وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، کشور و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تهیه می‌شود و به تصویب هیات وزیران می‌رسد. میزان فروش واحدهای موضوع این ماده براساس سامانه مودیان یا اظهارنامه‌ای که به همین منظور به سازمان ارائه می‌شود، تعیین می‌گردد.

تبصره ۱: در صورتی که واحدهای موضوع این ماده، دارای خطوط تولیدی مجزا با محصول مستقل از هم باشند عوارض سبز صرفاً از خطوط آلاینده دریافت می‌شود.

تبصره ۳: سازمان حفاظت محیط‌زیست مکلف است حداکثر ظرف شش ماه پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده را ایجاد نماید و امکان دسترسی برخط سازمان به سامانه مزبور را فراهم کند. سازمان حفاظت محیط زیست موظف است نام واحدهای آلاینده و سطح آلاینده‌گی آنها را در پایگاه مزبور درج نموده و آن را مستمراً به‌روزرسانی کند.

تبصره ۴: در صورتی که سازمان حفاظت محیط زیست نام واحدی را در پایگاه واحدهای آلاینده درج نماید یا سطح آلاینده‌گی آن واحد را در پایگاه مزبور افزایش دهد، واحد موردنظر از ابتدای دوره مالیاتی بعد، حسب مورد، مشمول عوارض سبز می‌شود، یا نرخ عوارض مزبور برای آن واحد افزایش می‌یابد.

تبصره ۵: در صورتی که سازمان حفاظت محیط زیست نام واحدی را از پایگاه واحدهای آلاینده حذف نماید، یا سطح آلاینده‌گی آن واحد را در پایگاه مزبور کاهش دهد، واحد موردنظر از ابتدای همان دوره، حسب مورد، از پرداخت عوارض سبز معاف می‌شود، یا نرخ عوارض مزبور برای آن واحد کاهش می‌یابد.

تبصره ۶: سازمان حفاظت محیط‌زیست موظف است حداکثر ظرف یک‌ماه از تاریخ درخواست واحد آلاینده، در خصوص رفع یا کاهش آلاینده‌گی آن واحد اعلام نظر نماید و هرگونه تغییر در وضعیت واحد موردنظر را در پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده منعکس نماید. در صورت عدم اعلام نظر سازمان حفاظت محیط زیست در مهلت مقرر، واحد مزبور به صورت خودکار از فهرست واحدهای آلاینده خارج می‌شود.

تبصره ۸: در صورتی که پالایشگاه‌ها و نیروگاه‌هایی که سوخت اصلی آنها نفت کوره و نفت گاز نیست، در مقاطع خاصی از سال با درخواست دولت، مجبور به استفاده از سوخت‌های مزبور شوند، سازمان حفاظت محیط زیست موظف است این موضوع را در احتساب سطح و مدت آلاینده‌گی آن واحدها لحاظ نماید و افزایش آلاینده‌گی ناشی از استفاده نفت کوره و نفت گاز را مطابق با قبل از الزام مزبور محاسبه کند.

تبصره ۹: اعلام سازمان حفاظت محیط زیست صرفاً برای دوره‌های بعد از ثبت در سامانه ملاک اعتبار است و سازمان مذکور مجاز به اظهار نظر نسبت به رفع و یا آلاینده‌گی واحدهای تولیدی برای دوره‌های ثبت‌شده در سامانه تحت عنوان اصلاح و تصحیح اشتباه نیست.

۴- گردش کار و فرآیند خود اظهاری در پایش آلودگی

کلیه واحدها و اشخاص حقیقی و حقوقی که از سوی سازمان (ستاد، ادارات کل استانی و تابعه) ضرورت انجام نمونه‌برداری و پایش تشخیصی در خروجی‌ها و یا محیط‌های متأثر از فعالیتشان، به ایشان اعلام می‌گردد، موظفند با بهره‌گیری از خدمات آزمایشگاه‌های معتمد سازمان، نسبت به خوداظهاری (به صورت مقطعی و یا زمان‌بندی اعلام شده از سوی سازمان) اقدام نمایند. نتایج خوداظهاری می‌بایست در سامانه جامع محیط زیست ثبت گردد.

طرح خوداظهاری در پایش با استفاده از توانایی آزمایشگاه معتمد مطابق گردش کار ذیل به اجرا گذاشته می‌شود:

۴-۱- ابلاغ به واحد جهت انجام خود اظهاری از طرف سازمان:

اداره کل از واحدها درخواست گزارش خوداظهاری می‌نماید. پارامترهای مشمول خوداظهاری مطابق شیوه نامه تعیین پارامترهای مشمول خوداظهاری می‌باشد. چنانچه اداره کل تغییراتی در پارامترهای مورد نظر و فواصل زمانی اندازه‌گیری اعلام نماید، واحد موظف می‌باشد مطابق نظر اداره کل اقدام نماید.

تبصره: ابلاغ انجام خوداظهاری از اداره کل به واحد یک‌بار انجام شده و تا زمان ابلاغ بعدی قابلیت استناد دارد.

۴-۲- درخواست پایش خروجی واحد:

واحد از یکی از آزمایشگاه‌های معتمد درخواست می‌کند تا نسبت به پایش خروجی‌های واحد اقدام نموده و در صورت توافق، با عقد قرارداد (اعم از فاکتور و یا سایر اسناد مالی مربوطه) طبق ضوابط و مقررات خوداظهاری نسبت به انجام موضوع اقدام می‌نماید. تبصره: در صورتیکه برای هر یک از واحدها از طریق سامانه ارجاع انجام پذیرفت، آزمایشگاه مکلف است در مدت زمان سه روز تایید یا عدم تایید ارجاع درخواست کاری خود را در سامانه اعلام نماید.

۴-۳- اعلام برنامه پایش طرح‌های خوداظهاری در سامانه:

۴-۳-۱- آزمایشگاه معتمد مکلف است حداقل ۵ روز قبل از انجام پایش، برنامه زمانی (ترجیحاً ماهانه) به همراه ساعت تقریبی مراجعه (تاخیر مجاز تا ۲ ساعت) به واحد را در سامانه بارگذاری نماید.

تبصره: در موارد خاص، واحدهایی که به تشخیص ادارات کل می‌بایست در اسرع وقت مورد پایش قرار گیرند، این بازه زمانی می‌تواند کاهش یابد.

۴-۳-۲- چنانچه آزمایشگاه معتمد بنا بر ضرورت درخواست تغییر زمان پایش را داشته باشد، می‌تواند قبل از موعد نمونه برداری نسبت به لغو اعلام زمان قبلی و ثبت اعلام زمان جدید در سامانه با ثبت دلیل اقدام نماید.

تبصره ۱: لغو اعلام زمان نمونه برداری بر اساس مسائل داخلی آزمایشگاه صرفاً ۳ بار در فصل امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۲: آزمایشگاه معتمد می‌بایست در ثبت اعلام زمان جدید، بازه زمانی ۵ روزه را رعایت نماید.

۴-۳-۳- خوداظهاری واحدها توسط آزمایشگاه معتمد می‌بایست در روزهای کاری (شنبه الی پنجشنبه) صورت پذیرد. در صورت صلاحدید سازمان مبنی بر انجام پایش در ساعات غیراداری، ایام تعطیل و پایش شبانه، موارد می‌بایست به آزمایشگاه معتمد اطلاع رسانی گردد.

۴-۳-۴- در صورت بروز حادثه و یا گزارش آلودگی خاک با اعلام اداره کل، نیاز به رعایت اعلام زمان نمونه‌برداری ۵ روزه نمی‌باشد و واحد موظف است در اسرع وقت نسبت به انجام خوداظهاری اقدام نماید.

۴-۴- پایش واحد :

۴-۴-۱- آزمایشگاه معتمد پس از اعلام برنامه زمانی ۵ روزه در زمان مقرر (در همان فصل) نسبت به پایش خروجی‌های واحد متقاضی اقدام خواهد نمود. به هنگام انجام عملیات پایش خوداظهاری در واحد، می‌بایست فرم «صورتحجلسه انجام عملیات خوداظهاری در پایش» توسط نماینده آزمایشگاه معتمد و نماینده واحد مورد پایش، تکمیل، امضاء و در سامانه ثبت گردد.

تبصره ۱: آزمایشگاه معتمد در صورت عدم همکاری واحد در امضای فرم، باید مراتب را با اداره کل محیط زیست استان مربوطه مطرح و نتیجه را در بخش توضیحات در سامانه اعلام نماید.

تبصره ۲: در صورتی که نمونه‌برداری از واحدی در تاریخ مشخص شده انجام پذیرفت، آزمایشگاه معتمد می‌بایست علت عدم انجام نمونه‌برداری را به همراه مستندات مربوطه در سامانه بارگذاری نماید.

۴-۴-۲- پایش و بازدید آزمایشگاه معتمد از واحدها می‌بایست به صورت تصادفی و بدون هماهنگی قبلی با واحد باشد.

تبصره ۱: در واحدهایی که الزام حراستی و امنیتی در خصوص ورود و خروج آزمایشگاه معتمد وجود دارد، می‌بایست هماهنگی‌های لازم در این خصوص با اداره کل استان مربوطه انجام گیرد.

تبصره ۲: پایش مراکز طبقه‌بندی شده و اعلام نتایج مربوط به آن، طبق تبصره ۱ ماده ۳ از "آیین نامه اجرایی تبصره ۳ ماده ۱۶ قانون هوای پاک" می‌باشد.

۴-۴-۳- آزمایشگاه معتمد موظف است در هنگام نمونه‌برداری در گروه‌های آب و پساب و خاک و پسماند، دو نمونه یکسان، برداشت نماید و نمونه دوم را جهت آنالیز در اختیار اداره کل استان محل استقرار واحد قرار دهد.

۴-۵- بارگذاری نتایج پایش توسط آزمایشگاه معتمد بر روی سامانه :

در خصوص ارائه گزارش پایش واحدها در قالب طرح خود اظهاری، آزمایشگاه معتمد موظف است نتایج پایش خود را حداکثر ظرف مدت ۲۲ روز پس از پایش در سامانه بارگذاری و تایید نهایی نماید.

تبصره ۱: در صورتی که ثبت اشتباه نتایج و یا عدم بارگذاری به موقع پایش در سامانه منجر به قرارگیری یا عدم قرارگیری نام واحدی در فهرست واحدهای آلاینده گردد، آزمایشگاه معتمد مسئول پاسخگویی به واحد مورد نظر می‌باشد، همچنین مطابق با ماده ۴ شیوه‌نامه تخلفات (عدم رعایت الزامات تهیه و بارگذاری گزارش پایش در قالب طرح خوداظهاری) با آزمایشگاه معتمد متخاطی برخورد خواهد شد.

تبصره ۲: در خصوص ارائه گزارش پایش دستگاه‌های بی‌خطر ساز، آزمایشگاه معتمد موظف است نتایج پایش خود را حداکثر ظرف مدت ۵ روز پس از پایش در سامانه بارگذاری و تایید نهایی نماید.

تبصره ۳: چنانچه نمونه برداری از یک واحد در روزهای پایانی فصل انجام شود، نتایج پایش آزمایشگاه معتمد می‌بایست تا انتهای همان فصل در سامانه بارگذاری و تأیید گردد.

تبصره ۴: آزمایشگاه معتمد می‌بایست صورتجلسه انجام خوداظهاری در پایش را در سامانه بارگذاری نماید.

تبصره ۵: در صورت مناسب نبودن مکان نمونه برداری، به هنگام ثبت نتایج در سامانه، مراتب می‌بایست به همراه توضیحات کامل آن در سامانه درج گردد.

تبصره ۶: آزمایشگاه معتمد موظف است قبل از تایید نهایی نتایج در سامانه، از صحت اطلاعات وارد شده اطمینان حاصل نماید. اصلاح نتایج بارگذاری شده در سامانه فقط یکبار در فصل و از طریق مکاتبه اداره کل استان محل استقرار واحد مورد پایش با دفتر پایش امکان پذیر می‌باشد.

۴-۶- انجام اقدامات قانونی مورد نظر سازمان :

ادارات کل گزارش‌های پایش خوداظهاری بارگذاری شده در سامانه را کنترل و جهت انجام اقدامات قانونی در اختیار مراجع ذیربط قرار می‌دهند.

تبصره ۱: در طرح‌های پایشی غیر خوداظهاری نظیر ISO، ارزیابی‌های اثرات زیست محیطی، آنالیز پسماندهای موضوع کنوانسیون بازل، مواد شیمیایی موضوع کنوانسیون استکهلم و روتردام، طرح‌های مطالعاتی و تحقیقاتی رعایت کلیه الزامات فنی توسط آزمایشگاه معتمد الزامی می‌باشد. بدیهی است در صورت عدم رعایت این الزامات توسط آزمایشگاه معتمد، مطابق با شیوه نامه انضباطی با آزمایشگاه مورد نظر برخورد خواهد شد.

تبصره ۲: رعایت کلیه مفاد ضوابط خوداظهاری در پایش در حین انجام موضوعات ارجاعی از سوی مراجع قضایی، توسط آزمایشگاه معتمد الزامی است.

۵- وظایف واحدها در راستای پایش خوداظهاری

کلیه واحدها مکلفند نسبت به ثبت و تکمیل اطلاعات موجود در پروفایل خود در سامانه اقدام نمایند. در این راستا واحدهایی که مشمول طرح خوداظهاری می‌باشند، باید در اجرای این طرح همکاری‌های لازم را طبق ضوابط تعریف شده معمول داشته و موارد ذیل را رعایت نمایند:

۵-۱- واحدها موظف می‌باشند کلیه خروجی‌های خود را در سامانه ثبت نمایند.

۵-۲- واحدها موظف به انجام پایش خروجی‌های خود به صورت فصلی می‌باشند. در صورت درخواست اداره کل برای تغییر این زمانبندی، واحد موظف است موارد اطلاع‌رسانی شده در سامانه را رعایت نماید.

تبصره ۱: مقاطع زمانی خوداظهاری و پایش آلودگی خاک در خصوص تبصره ۲ ماده ۱۸ قانون حفاظت از خاک به صورت سالیانه می‌باشد و از اولین فصلی که واحد انتشار آلودگی به محیط دارد، آغاز می‌شود.

تبصره ۲: بر اساس ماده ۱۴ قانون حفاظت از خاک، در صورت بروز یا شناسایی هرگونه آلودگی خاک، واحد یا شخص آلوده کننده بدون قید زمانی ملزم به اطلاع رسانی و عندالزوم انجام خوداظهاری خاک تحت نظارت اداره محیط زیست ذیربط می‌باشد.

۵-۳- واحدها موظف می‌باشند محدوده‌های زمانی عدم فعالیت خود را در سامانه اطلاع‌رسانی نمایند.

۴-۵- با توجه به لزوم پایش به صورت تصادفی و بدون هماهنگی قبلی، واحدهای مشمول موظف به انجام همکاری، در هر ساعت از شبانه روز (حتی تعطیلات رسمی)، جهت نمونه برداری و پایش کلیه خروجی ها و نقاط نیازمند پایش ثبت شده در سامانه می باشند.

۵-۵- با توجه به لزوم بازدید کارشناس نمونه بردار از فرایند تولید جهت تعیین و شناسایی منابع آلاینده و نشر در زمان پایش و نمونه برداری، واحد موظف به همکاری با کارشناسان اعزامی جهت نمونه برداری می باشد.

تبصره: نقاط نیازمند پایش در حوزه های نظیر خاک، پسماند، صدا، بو و ... توسط کارشناسان تخصصی ذیربط در ادارات کل تعیین و در سامانه ثبت می گردند. آزمایشگاه معتمد می تواند پیشنهادات نقاط تکمیلی نمونه برداری را به کارشناسان تخصصی اداره کل ارائه نماید.

۶-۵- واحد موظف است مکان نمونه برداری را طبق استانداردهای سازمان مهیا نماید، در غیر اینصورت نمونه برداری از خروجی موردنظر انجام نخواهد شد و گزارش عدم امکان نمونه برداری در سامانه به ثبت خواهد رسید.

۷-۵- واحد موظف است امکانات لازم جهت نمونه برداری بویژه از مکان هایی که نمونه برداری به سختی انجام می شود (از جمله نمونه برداری از دودکش ها) را فراهم نماید.

۸-۵- کلیه مکاتبات، ابلاغ ها و اظهارهای صادر شده برای واحدها از طریق سامانه، معتبر بوده و قابلیت استناد دارد.

۶- پارامترهای مشمول خوداظهاری در پایش آلودگی

طبق تقسیم بندی صورت گرفته بر اساس کدهای آیسیک، گروه های صنعتی، معدنی و مراکز خدماتی پارامترهای عمومی و شاخص برای منابع مختلف به شرح شیوه نامه شماره ۰۳ - ۷ - ۳ و بر روی سامانه قابل دسترسی می باشد.

تبصره ۱: با عنایت به تعیین پارامترهای مشمول طرح خوداظهاری برای هر واحدی، پایش پارامترهای خارج از شیوه نامه مذکور، در قالب طرح خوداظهاری تخلف محسوب شده و مطابق با شیوه نامه انضباطی آزمایشگاه های معتمد اقدام خواهد شد.

تبصره ۲: در صورت وجود امکان انجام پایش، کلیه پارامترهای مشمول خوداظهاری در یک واحد می بایست توسط آزمایشگاه معتمد پایش گردد. در صورت عدم انجام نمونه برداری و پایش همه پارامترهای مشمول در یک واحد، مطابق با شیوه نامه تخلفات با آزمایشگاه معتمد برخورد خواهد شد.

۷- خوداظهاری در واحدهای مشمول نصب سیستم های پایش لحظه ای و پیوسته

خوداظهاری در پایش آلودگی توسط آزمایشگاه های معتمد برای واحدهایی که اقدام به نصب سامانه پایش لحظه ای نموده اند، مطابق ضوابط مرتبط الزامی می باشد.

۸- دستورالعمل های فنی و استانداردها جهت اندازه گیری آلاینده های محیط زیست

جهت اندازه گیری آلاینده های زیست محیطی، فهرستی از پارامترهای گروه های پایش به تفکیک حوزه های تخصصی به همراه تجهیزات، روش های پیشنهادی، دستورالعمل فنی و شماره استاندارد تهیه گردیده که در انتهای این ضوابط موجود می باشد.

۹- خوداظهاری در پایش آلودگی در مورد طرح‌ها و واحدهای مشمول ارزیابی زیست محیطی

کلیه واحدهای بزرگ تولیدی، صنعتی، معدنی، عمرانی، خدماتی و زیربنایی مشمول ارزیابی اثرات زیست محیطی موظفند در کلیه مراحل انجام طرح در چارچوب ضوابط خوداظهاری، از طریق آزمایشگاه‌های معتمد و سامانه پایش لحظه‌ای نسبت به ارائه نتایج پایش آلودگی اقدام نمایند.

۱۰- موارد تفویض اختیار به ادارات کل حفاظت محیط زیست استانها

در راستای سیاست‌های دولت مبنی بر تقویت وظایف حاکمیتی و نظارتی و کاهش تصدی‌گری‌ها، و همچنین با توجه به ابلاغیه شماره ۹۷/۴۹۰۴ مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۶ سازمان در خصوص حدود اختیارات و مسئولیت‌های قابل تفویض به ادارات کل حفاظت محیط زیست استان‌ها موارد ذیل در زمینه آزمایشگاه‌های معتمد به ادارات کل تفویض می‌گردد:

الف- امور مربوط به صدور مجوز، ارتقاء و تمدید اعتبار گواهینامه آزمایشگاه‌های معتمد سازمان در محدوده استان براساس شیوه‌نامه شماره ۰۳-۲-۳.

ب- اقدام در خصوص میزان تنبیهات مترتب بر تخلفات آزمایشگاه معتمد مرتبط با بندهای ۱ الی ۳ ماده ۳ شیوه‌نامه انضباطی و ارائه پیشنهاد میزان تنبیهات در خصوص بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده ۳ شیوه‌نامه مذکور به دفتر پایش و تبصره ۲ ماده ۱۶ قانون هوای پاک. تبصره: با توجه به نظارت عالیه سازمان، دفتر پایش می‌تواند به موازات اقدامات تفویض اختیارشده به ادارات کل استان‌ها، رأساً نسبت به نظارت بر فعالیت آزمایشگاه معتمد اقدام نماید.